

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 524/2016

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Timcsákom, Advokátska kancelária MST PARTNERS, s. r. o., Laurinská 3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 667/2011 a jeho uznesením zo 4. mája 2012, postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 580/2011 a jeho uznesením zo 14. júla 2011, postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoE 61/2014 a jeho uznesením z 27. novembra 2014, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 113/2011 a jeho uznesením z 19. januára 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Oboer 224/2013 a jeho uznesením z 29. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 14921/2015 a sp. zn. Rvp 14922/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14921/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. novembra 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 667/2011 a jeho uznesením zo 4. mája 2012, postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 580/2011 a jeho uznesením zo 14. júla 2011 (spolu ďalej len „okresné súdy“ a „uznesenia okresných súdov“), postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoE 61/2014 a jeho uznesením z 27. novembra 2014, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 23 CoE 113/2011 a jeho uznesením z 19. januára 2012 (spolu ďalej len „krajské súdy“ a „uznesenia krajských súdov“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Oboer 224/2013 a jeho uznesením z 29. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľka je právnickou osobou podnikajúcou v oblasti poisťovníctva. S povinnými uzavrela poisťné zmluvy, na základe ktorých sa povinní zaviazali platiť dohodnuté poisťné. Sťažovateľka sa z dôvodu neplnenia povinností vyplývajúcich z poisťných zmlúv povinnými obrátila na základe uzavretej rozhodcovskej doložky na Arbitrážny súd Košice, ktorý povinných zaviazal na zaplatenie dlžného poisťného a trov konania. Následne z dôvodu neplnenia povinností uvedených v rozhodcovských rozsudkoch

podala súdному exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie. Žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie však boli okresnými súdmi zamietnuté v nadväznosti na konštatáciu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Sťažovateľka okresným súdom, ktoré napadnutými uzneseniami zamietli žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vytýka, že týmito rozhodnutiami nanovo konštruovali skutkový stav. Keďže však bolo takto rozhodnuté bez nariadenia pojednávania a účasti sťažovateľky, namieta, že jej bolo upreté jej „*právo na vyjadrenie sa k správnosti, pravosti a úplnosti listinných dôkazov, ako aj k ich obsahu*“. Podľa sťažovateľky je výsledkom postupu exekučného súdu faktická nevykonateľnosť exekučného titulu. Konštatovanie (ne)platnosti zmluvy, ktoré „*býva štandardne súčasťou riadneho dokazovania na pojednávaní v kontradiktórnom procese*“, sa však konalo bez účasti sťažovateľky, v čom vidí zásadný vplyv tohto postupu „*na právo sťažovateľa na výkon exekučného titulu, ktoré je súčasťou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces*“.

Sťažovateľka ďalej namieta, že napadnuté uznesenia prvostupňových súdov a odvolacích súdov neumožňujú „*preveriť správnosť postupu všeobecných súdov metódou myšlienkového overenia, teda preskúmania sledu premís a logických záverov, ktoré viedli exekučné súdy k názoru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky*“. Odôvodnenia napádaných rozhodnutí totiž podľa sťažovateľky „*neobjasňujú, v akých konkrétnych procesných právach či povinnostiach vychádzajúcich z rozhodcovskej doložky mal byť oprávnený na úkor povinného zvýhodnený tak, že zvýhodnenie malo byť dokonca hrubým nepomerom vo vzťahu k právam povinného. Exekučné súdy neuviedli, v čom konkrétne, v akej časti procesného postavenia, mal byť povinný v procese vydania exekučného titulu hrubo a značne nerovnovážne oproti oprávnenému zvýhodnený*“.

Ako ďalej uvádza sťažovateľka v odôvodnení sťažností, v napádaných prípadoch „*exekučné súdy nezistili dostatočne všetky relevantné skutkové okolnosti, ktoré v danom prípade boli nasledovné: (a) spotrebiteľ podpísal samostatným podpisom rozhodcovskú doložku oddelene od zvyšku poistného vzťahu v rámci Osobitných zmluvných dojednaní*

a nemusel ju akceptovať ako súčasť uceleného textu poistných podmienok, (b) uzavretie poistnej zmluvy nebolo podpisom rozhodcovskej doložky podmienené, (c) vo veci rozhodol stály rozhodcovský súd, ktorého pravidlá boli uverejnené na internetovej stránke súdu a aj oficiálne v Obchodnom vestníku, (d) rozhodcovia daného rozhodcovského súdu spĺňajú také kvalifikačné predpoklady a podmienky, aké zákon vyžaduje pre sudcu všeobecného súdu, (e) konkrétneho rozhodcu neurčil a ani nevybral dodávateľ a ani spotrebiteľ, ale určil ho stály rozhodcovský súd, (f) spotrebiteľ mal podľa pravidiel rozhodcovského konania možnosť požiadať o prejednanie veci v obvode kraja jeho trvalého bydliska, (g) spotrebiteľ je podľa pravidiel rozhodcovského súdu od poplatkov oslobodený, (i) subsidiárne sa pred rozhodcovským súdom použije Občiansky súdny poriadok, (j) spotrebiteľ mal zaručené aj iné procesné práva v rozsahu podobnom ako podľa štandardov Občianskeho súdneho poriadku, (k) rozhodcovská doložka a ani pravidlá stáleho rozhodcovského súdu na spotrebiteľa neprenášali žiadne dôkazné bremeno ani inak mu neznemožňovali ani nestážovali uplatnenie jeho procesných práv včítane možnosti žalovať na všeobecnom súde“.

Odôvodnenie uznesenia dovolacieho súdu podľa sťažovateľky zakladá porušenie základného práva sťažovateľky garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, „*nakoľko dovolací súd svoje rozhodnutie vôbec neodôvodnil a nevyjadril sa ani k jednej z námietok sťažovateľa uvedených v dovolaní*“. Rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj dovolacieho súdu sťažovateľka napáda aj z dôvodu ich nepreskúmateľnosti.

V dôsledku toho, že sťažovateľka svoj nárok nemôže uplatniť na všeobecnom súde, žiada vysloviť porušenie aj čl. 20 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, keďže namietaný postup všeobecných súdov „*predstavuje nedôvodný a vážny zásah do sťažovateľových majetkových práv (dokonca ide o denegatio iustitiae)*“.

Sťažovateľka ďalej poukazuje na nerešpektovanie vybraných rozhodnutí ústavného súdu a Súdneho dvora Európskej únie. Namieta, že nerešpektovanie nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 95/2010 „*v konkrétnom prípade, ktorý je obsahom sťažnosti, zo strany všeobecných súdov, a to v podobe ignorovania na prípad sa vzťahujúcich právnych*

noriem“, konkrétne rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (C-40/2008 a C-478/2009), a výklad ustanovenia čl. 6.1 smernice 93/13/EHS obsiahnutý v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (C-472/11) zakladá porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, a to vzhľadom na to, že právo na spravodlivý proces „v sebe subsumuje aj právo na použitie správnej právnej normy v posudzovanom prípade zo strany všeobecných súdov“.

Napokon sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že dovolací súd sa *«nevysporiadal ani s podstatnou námietkou sťažovateľa uvedenou v dovolaní, že súd nie je oprávnený exekúciu v zmysle § 45 ods. 1 písm. b) za použitia § 40 ods. 1 písm. a) ZRK vo väzbe na § 1 ods. 3 ZRK, zastaviť, a teda ani nie je daný dôvod na „analogické“ zamietnutie žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, a to z dôvodu, že podľa názoru súdu ide v danom prípade o rozhodcovský rozsudok vydaný v rozpore s ust. § 1 ods. 2 ZRK, čo však sťažovateľ dôrazne odmieta....»*.

Čo sa týka bližšej argumentácie sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že sťažnosti sťažovateľky sú obdobné, resp. totožné, čo sa týka skutkového a právneho stavu a samotnej argumentácie, s desiatkami sťažností, ktoré podala a ústavný súd o nich už rozhodol, a preto smerom k obsahu sťažností a k bližšej argumentácii ústavný súd odkazuje na svoje predošlé rozhodnutia v jej veciach, napríklad na rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 547/2012 z 24. októbra 2013, sp. zn. I. ÚS 38/2013 z 24. októbra 2013, sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013, sp. zn. III. ÚS 264/2012 z 19. apríla 2012, sp. zn. III. ÚS 595/2012 z 13. decembra 2012, sp. zn. I. ÚS 332/2012 z 27. júna 2012, sp. zn. I. ÚS 359/2012 z 23. augusta 2012 alebo sp. zn. II. ÚS 160/2013 z 19. marca 2013.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým postupom a napadnutými uzneseniami všeobecných súdov, zrušil napadnuté uznesenia všeobecných súdov a veci vrátil všeobecným súdom na ďalšie konanie. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

K spojeniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP. S prihliadnutím na právnu a skutkovú súvislosť týchto sťažností, a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a uzneseniami okresných súdov

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

Sťažovateľka sťažnosťami napáda uznesenia okresných súdov. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutým uzneseniam okresného súdu odvolania, o ktorých boli oprávnené a aj povinné rozhodnúť krajské súdy. Právomoc krajských súdov rozhodnúť o odvolaniach sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Nad rámec však ústavný súd poukazuje na to, že vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľky postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 580/2011 a jeho uznesením zo 14. júla 2011 bolo možné sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí. V zmysle § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k sťažnosti pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu. Sťažnosť však kópiu uznesenia Okresného súdu Prievidza neobsahuje.

K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a uzneseniami krajských súdov a najvyššieho súdu

Obdobné (totožné) sťažnosti sťažovateľky týkajúce sa problematiky uvedenej v časti I tohto uznesenia boli v minulosti predmetom konania pred ústavným súdom, pričom podľa platného rozvrhu práce boli pridelené všetkým senátom ústavného súdu, pričom z evidencie doterajšej rozhodovacej činnosti vyplýva, že ústavný súd

- väčšinu z nich odmietol pri predbežnom prerokovaní (pozri napr. uznesenia sp. zn. III. ÚS 264/2012 z 19. apríla 2012, sp. zn. III. ÚS 595/2012 z 13. decembra 2012, sp. zn. I. ÚS 332/2012 z 27. júna 2012, sp. zn. I. ÚS 359/2012 z 23. augusta 2012 a sp. zn. II. ÚS 160/2013 z 19. marca 2013),

- niektoré z nich v časti týkajúcej sa porušení označených práv podľa ústavy a dohovoru príslušnými rozhodnutiami najvyššieho súdu prijal na ďalšie konanie [uznesenia sp. zn. I. ÚS 547/2012 zo 7. novembra 2012, sp. zn. I. ÚS 38/2013 zo 6. februára 2013, sp. zn. II. ÚS 382/2013 z 10. júla 2013 (dotýka sa dvoch sťažností spojených na spoločné konanie), sp. zn. IV. ÚS 344/2012 z 3. júla 2012 a sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 8. novembra 2012], pričom vo vzťahu k trom z nich následne ústavný súd vyslovil, že sťažovateľkou označené práva porušené neboli, t. j. nevyhoveli im (nálezy sp. zn. I. ÚS 547/2012 z 24. októbra 2013, sp. zn. I. ÚS 38/2013 z 24. októbra 2013, sp. zn. IV. ÚS 344/2012

z 1. júla 2014), naopak, jednej z nich II. senát ústavného súdu vyhovel (nález sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013),

- konanie o jednej zo sťažností sťažovateľky bolo uznesením sp. zn. IV. ÚS 461/2012 z 28. augusta 2012 zastavené (sťažovateľka vzala sťažnosť späť).

Z dôvodu odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu pri prerokovávaní a rozhodovaní obdobných sťažností sťažovateľky ústavný súd uznesením sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 zo 7. mája 2014 prijal toto zjednocujúce stanovisko: „Pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia), a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“

V prerokovávanej veci sťažovateľka podala proti napadnutým uzneseniam okresných súdov odvolania a proti jednému uzneseniu krajského súdu dovolanie na najvyššom súde.

Vzhľadom na doteraz uvedené, rešpektujúc už citované zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 zo 7. mája 2014, v súvislosti so sťažovateľkinou nosnou argumentáciou ústavný súd uzatvára, že aj na vec sťažovateľky možno vzťahovať ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého sťažovateľka mala z pohľadu „materiálneho“ možnosť vyjadriť sa k skutkovým zisteniam okresných súdov a z nich vyplývajúcemu (novému) právnemu posúdeniu veci, ktoré zakladali dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo aj využila v rámci ňou podaného opravného prostriedku (odvolania), a v rozsahu veci primeranom sa s touto jej

obranou zaoberali krajské sudy v rámci odvolacieho konania (m. m. I. ÚS 675/2013, I. ÚS 14/2014 bod 38, I. ÚS 41/2014).

Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a uznesení krajských súdov a najvyššieho súdu postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní pred odvolacím súdom). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že „presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom“ (napr. I. ÚS 742/2013, II. ÚS 59/2014, III. ÚS 401/2013, IV. ÚS 70/2014).

V súlade s uvedeným ústavný súd opätovne poukazuje na to, že v posudzovanej veci sťažovateľka mala reálnu možnosť oboznámiť sa s dôvodmi zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie už z napadnutých uznesení okresných súdov, proti ktorým aj podala odvolanie, v ktorom sa k týmto dôvodom vyjadrila. Preto aj ak okresné sudy pochybili, keď nedali sťažovateľke možnosť vyjadriť sa k listinným dôkazom, jeho preskúmaniu ani k ním uskutočnenému právnomu posúdeniu, ich pochybenie nemožno pričítať na ťarchu krajským súdom a najvyššiemu súdu, keďže tieto procesné nedostatky boli odstránené v rámci odvolacieho konania. Z uvedeného dôvodu nemožno považovať napadnuté uznesenia krajských súdov a najvyššieho súdu ani ich postup, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých uznesení, za také, ktoré porušujú sťažovateľkine základné práva a slobody.

Ústavný súd ďalej uvádza, že jedným z nevyhnutných predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Nie každá rozhodcovská doložka predstavuje automaticky neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je totiž nepochybné, že k záveru o jej neprijateľnosti môže príslušný všeobecný súd dospieť len na základe komplexného posúdenia posudzovanej spotrebiteľskej zmluvy.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na odôvodnenie smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého „*keďže na účely... smernice sa hodnotenie nekalého charakteru netýka podmienok, ktoré popisujú hlavný predmet zmluvy ani vzťah kvalita/cena tovaru alebo dodávaných služieb; keďže hlavný predmet zmluvy a vzťah cena/kvalita môže byť napriek tomu braný do úvahy pri hodnotení primeranosti ostatných podmienok...*“. Z prezentovaného vyplýva, že len hlavný predmet zmluvy (v okolnostiach posudzovanej veci je hlavným predmetom poisťnej zmluvy poisťné krytie poskytnuté dodávateľom, pozn.) a vzťah ceny a kvality tovaru alebo dodávanej služby sú vyňaté z posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Zároveň však platí, že aj hlavný predmet zmluvy a vzťah ceny a kvality dodávanej služby môžu byť brané na zreteľ pri hodnotení primeranosti ostatných podmienok (rozumej ostatných podmienok poisťnej zmluvy). Z citovaného odôvodnenia smernice o nekalých podmienkach však nevyplýva vyňatie poisťných zmlúv z vecného rozsahu smernice o nekalých podmienkach en bloc, a rovnako ani nemožnosť posúdenia nekalého charakteru podmienky zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť spor vyplývajúci z poisťnej zmluvy.

Vo svojej konštantnej judikatúre ústavný súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenia krajských súdov a najvyššieho súdu uvedené požiadavky na odôvodnenie naplňajú. Ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažností nezistil v postupe a v skutkových a právnych záveroch napadnutých uznesení krajských súdov a najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajské súdy, ako aj najvyšší súd podľa posúdenia ústavného súdu odpovedali aj na ťažiskové argumenty sťažovateľky týkajúce sa posúdenia rozhodcovskej doložky a exekučného titulu, pričom vo svetle už uvedených záverov ústavného súdu a zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu sú závery týchto súdov ústavne udržateľné. Napadnuté uznesenia krajských súdov a najvyššieho súdu preto nemôžu mať také účinky, ktoré by boli v okolnostiach posudzovanej veci nezlučiteľné s ústavou, listinou a dohovorom garantovaným základným právom na súdnu ochranu a právom na spravodlivé súdne konanie, ako aj základným právom vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Na základe uvedených konklúzií ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v časti namietaného porušenia jej práv napadnutým postupom a uzneseniami krajských súdov a najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2016